

KUNSTI ERILAADIDE KATALOOGIMISJUHEND (MARC21)**SISUKORD**

<u>Sissejuhatus</u>	3
<u>Sierra püsipikkusväljad</u>	4
<u>MARC21 püsipikkusväljad (Marker, 006, 007, 008)</u>	6
<u>Kontrollnumbrite ja koodide väljad (024, 040, 041, 044, 072, 080)</u>	17
<u>Andmeväljad</u>	
Põhipealdise väljad (100)	20
Pealkirjaväljad (245, 246)	20
Editsiooni- ja ilmumisandmete väljad (250, 260)	23
Füüsilise kirjelduse väljad (300)	26
Seeriaandmete väljad (440, 490)	26
Märkuseväljad (500, 505, 510, 520, 525, 530, 533, 534, 542, 545, 546, 547, 561, 562, 588)	29
Märksõnaväljad (600, 610, 611, 630, teised 6xx väljad)	38
Täiendkirje väljad (700, 710, 711, 740, 752)	41
Lingiväljad (770, 772, 773, 776, 777)	44
Seeria täiendkirje väljad (830)	48
Elektroonilise asukoha ja juurdepääsu väljad (856)	49
Autoriõiguse ja digiteerimisega seotud väljad (906, 907)	49
Veebilinkide märgistamise väljad (908, 996)	50
Kirjeldaja väljad (9XX)	51
LISA. KIRJENÄITED	52
Näide 1. Trükigraafika	52

Näide 2. Foto (võrgujuurdepääsuga)	53
Näide 3. Joonistus (võrgujuurdepääsuga)	54
Näide 4. Postkaart (võrgujuurdepääsuga)	55
Näide 5. Plakat	56
Näide 6. Plakat (võrgujuurdepääsuga)	57
Näide 7. Raamatuillustratsioon	58

SISSEJUHATUSEKS**Sisukord**

Käesolev juhendmaterjal on mõeldud erinevate kunsti erilaadide (originaalkunst, reproduktsioonid, plakatid, postkaardid, fotod, slaidid jms.) kataloogimiseks ELNET konsortsiumi liikmesraamatukogudes.

Juhendi koostamise aluseks on bibliokirje vorming MARC21, millele on lisatud täpsustavaid märkusi, selgitusi, juhiseid ja näiteid, mis tuginevad Eesti kataloogimispraktikale ja ELNET konsortsiumi kataloogimise ja nimenormandmete töörühma otsustele.

Üksikjuhtudel, kui kõiki vajaminevaid andmeid ei saa allpool toodud väljadele mahutada, tuleb kasutada ka teisi MARC21 välju ja teisi juhendeid <http://www.elnet.ee/index.php/e-kataloog-ester/juhendmaterjalid>

Täieliku MARC21 originaalversiooni leiab aadressilt <http://www.loc.gov/marc/bibliographic/ecbdhome.html>

Lühendid ja tähistused:

- K korratav väli või alamväli
- MK mittekorratav väli või alamväli
- SP Sierra püsipikkusväli
- SE sundelement lühikirje tegemisel (ISBDst)
- # tähistab tühikut, kirjesse seda tähist mitte sisestada!

NB! Sierras ei sisestata kirjesse alamvälja **la** tähist, kui väli algab selle alamväljaga. Juhendis toodud alamvälja **la** tähised on illustratiivse tähendusega. Kui alamväli **la** on kirjes muul kui esimesel kohal, siis sisestatakse vastav tähis ka kirjesse.

SIERRA PÜSIPIKKUSVÄLJAD (SP)**Sisukord**

KEEL LANG	<i>põhikeele kood</i>	KAT PÄEV CAT DATE	<i>Kataloogimise kuupäev</i>	KIRJE LIIK BCODE3	<i>Kirje staatus</i>
SKIP	<i>0-9</i>	BIB TASAND BIB LVL	<i>Kirje tasand</i>	RIIK COUNTRY	<i>ilmumismaa kood</i>
ASUKOHT LOCATION	<i>Asukoha kood</i>	LAAD MAT TYPE	<i>Teaviku laad</i>		

KEEL – teaviku põhikeele kood.

Sama kood [008](#)/Language ja [041](#) alamväli |a.

Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

KAT PÄEV – kataloogimise kuupäev täiskirje tegemisel

t tänane kuupäev

c avab kalendri

b puhastab välja

KIRJE LIIK – kirje staatus elektronkataloogis

- varjamata kirje

c varjatud / nähtamatu tellimiskirje

d kustutatud kirje

e eelkirje (veel ilmumata, eelkataloogitud)

i ISN registrikirje (varjab kirje)

k kiirkirje

n varjatud kirje / nähtamatu kirje

(võib olla varjatud mitmetel põhjustel töö käigus)

r leidumuseeta kirje

- kasutada koos asukohakoodiga **xx** (ESTERis ei leidu)

- lisada asukoha täpsustus väljal [547](#)

y üliõpilastööd (leidumusega tervikteosed, ka võrguväljaanded)

SKIP – järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv.

– Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), ka kirjavahemärgid.

– SKIP peab vastama välja [245 II](#) indikaatori väärtusele

– NB! Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb enne kirje sulgemist alati kontrollida, et Sierra SKIP ja [245 II](#) indikaator oleksid vastavuses

– NB! Kopeerkataloogimisel kontrollida alati SKIPi väärtust

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

BIB TASE – kirje tasand (= Marker / BIB LEVEL m)

- m monograafia
- k URL monograafia võrgujuurdepääsuga kirjetel
- a mono osa
- e URL mono osa
- c kogum
- g URL kogum
- d kogumi osa
- h URL kogumi osa

LAAD

- l originaalkunst (raamatuillustratsioonide originaalid, eksliibrised, graafilised lehed, joonistused, maalid, ka 3-mõõtmelised kunstiteosed jm)
- s pilttrükis (plakatid, postkaardid, reproduktsioonid (ka reprobe mapid) jm)
- m foto (ka slaidid)

RIIK – teaviku ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood. Sama kood 008/Country ja [044](#) esimesel alamväljal |a.

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

ASUKOHT – nimetust omava raamatukogu kood (näit. rr, aa, mm jt)

Sisestatakse uue bibliokirje loomisel. Kui bibliokirje on teise raamatukogu poolt juba loodud, siis seda koodi ei muudeta. Olemasoleva koodi muudab ära vastav programm süsteemis (kood *multi*)

Leidumusetä kirjete puhul kasutatavad koodid:

xx ESTERis ei leidu

kasutada koos kirje liigiga r, asukoha täpsustus väljal [547](#)

MARC21 PÜSIPIKKUSVÄLJAD[Sisukord](#)**MARKER (LEADER)**[Sisukord](#)

24-positsiooniline kontrollväli, millest osa genereerib süsteem

Avab CTRL+R

REC LENGTH		REC STAT	<i>Kirje staatus</i>	REC TYPE	<i>Kirje tüüp</i>
BIB LEVL	<i>Bibliogr. tasand</i>	ARC CTRL	<i>Kontrolli tüüp</i>	CHAR ENC	<i>Märgikodeering</i>
IND CNT		SFLD CNT		BASE ADDRESS	
ENC LEVL	<i>Katal. tasand</i>	CAT FORM	<i>Katal. standard</i>	MULTI-PART	<i>Mitmeosalise teose kirje tasand</i>
LEN FIELD		LEN START		LEN IMPL	
UNDEFINE					

Kataloogija poolt täidetavad positsioonid:

REC STAT – kirje staatus (Leader/05)

NB! Ühe raamatukogu piires parandusi tehes kirje staatust ei muudeta.

n uus kirje

REC TYPE – kirje tüüp (Leader/06)

k 2-mõõtmeline mitteprojitseeritav piltteavik

(N: plakatid, postkaardid, fotod, joonistused, maalid, graafika, tehnilised joonised, ka arvutigraafika, digipildid ja originaalkunsti reproduktsioonid)

g projitseeritav piltteavik

(N: slaidid, lüümikud jms.)

r 3-mõõtmeline ese / objekt

(N: skulptuurid jt. 3-mõõtmelised kunstiteosed, mudelid jm. esemed)

BIB LEVL – bibliograafiline tasand (SP BIB TASE) (Leader/07)

m monograafia (ühe- või mitmeköiteline teos)

a mono osa

c kogum

d kogumi osa

ARC CTRL – kontrolli tüüp (Leader/08)

ilma erilise kontrollita

a arhiivikontroll

CHAR ENC – märgikodeering (Leader/09)

a UCS/Unicode

ENC LEVL – kataloogimistasand (Leader/17)

täielik kirje, *de visu* (RB tasand)

1 täielik kirje, mitte *de visu* (retrokonversioon)

2 mitte päris täielik kirje, mitte *de visu*
(*retrokonversioon, pealdisi ei ole ajakohastatud*)

4 keskmise tasandi kirje
(*nt. väliskirjanduse kataloogimisel*)

7 lühikirje (*ISBD miinimumtasand*)

CAT FORM – kataloogimisstandard (Leader/18)

i ISBD

MULTIPART – mitmeosalise väljaande kirje tasand (Leader/19)

ei määratleta või mitterakendatav

a komplekt

b iseseisva pealkirjaga osa

c sõltuvpealkirjaga osa

006

Sisukord

Väli täidetakse võrgujuurdepääsuga väljaande ja e-väljaande kirjes. Kasutatakse koos Sierra püsipikkusvälja BIB TASE koodiga, mis vastab kirje tasandile võrgujuurdepääsuga kirjetel. See tähendab, et kirjeldatakse võrguteavikut, või füüsilisel kandjal teaviku kirjesse on lisatud väli 856, mille kaudu võimaldatakse juurdepääs teavikule.

Lisatakse alati:

006 m | c |

Avab CTRL+R

Type Code	m	Undefine		Audience	
FormItem		Undefine		File Type	c
Undefine		Govt Pub		Undefine	

Type code teaviku vorm (006/00)
m arvutifail/elektroniline teavik

Undefined määratlemata positsioon (006/01-04) **jääb tühjaks**

Audience sihtkasutajaskond (006/05)

pole teada

| **ei määratleta**

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse kui tühikuid - muutmine pole vajalik.

FormItem teaviku vorm (006/06)

pole teada

| **ei määratleta**

NB! Kopeeritud kirjetes võib esineda nii püstkriipse kui tühikuid - muutmine pole vajalik.

Undefined määratlemata positsioon (006/07-08) **jääb tühjaks**

File type arvutifaili tüüp (006/09)
c kujutislikud andmed

Undefined määratlemata positsioon (006/10) **jääb tühjaks**

Govt pub ametlik väljaanne (006/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Undefined määratlemata positsioon (006/12) **jääb tühjaks**

007

[Sisukord](#)

Avab CTRL+R

(selleks, et tekiksid teaviku vormile vastavad lahtrid, tuleb kõigepealt määrata Mat Catg, seejärel väli sulgeda ja uuesti CTRL+R-i abil avada)

Alati lisada!

Mitteprojitseeritav pilteavik

Mat Catg	k	Spec Mat		Undefined	
Color		PriSupM		SecSupM	

Mat Catg Materjali kategooria (007/00)
k mitteprojitseeritav pilteavik

Spec Mat Laadi erimäärang (007/01)

- a mängukaardid
- c kollaaž
- d joonistus
- e maal
- f fotomehaaniline reproduktsioon
- g fotonegatiiv
- h foto
- i pilt (kasutatakse kui ei saa või ei soovita täpsemalt määratleda)
- j trükigraafika (vaselõige, puulõige jt.)
- k plakat
- l tehniline joonis
- n arvjoonis
- o *flash card*
- p postkaart
- q *icon*
- r röntgenogramm
- s kunstiteose reproduktsioon
- u täpsustamata
- v foto, tüüp täpsustamata
- z muu

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks****Color** Värv (007/03)

- a ühevärviline
- b mustvalge
- c mitmevärviline
- h käsitsi koloreeritud
- m erinevad (eelpooltoodud) variandid
- u tundmatu
- z muu

PriSupM Esmane toetusmaterjal (007/04)

- a lõuend
- b bristolpaber
- c papp, kartong
- d klaas
- e sünteetika
- f nahk
- g tekstiil
- h metall
- m erinevad materjalid
- o paber

p kips, krohv
 q kõva puitkiudplaat
 r portselan
 s kivi
 t puu
 u tundmatu
 z muu

SecSupM Teisene toetusmaterjal (007/05)

puudub
 a lõuend
 b bristolpaber
 c papp, kartong
 d klaas
 e sünteetika
 f nahk
 g tekstiil
 h metall
 m erinevad materjalid
 o paber
 p kips, krohv
 q kõva puitkiudplaat
 r portselan
 s kivi
 t puu
 u tundmatu
 z muu

Näide

007 kf#co#

Teavik on: mitteprojitseeritav graafiline teavik (007/00); fotomehhaaniline reproduktsioon (007/01); mitmevärviline (007/03); paberil (007/04).

Projitseeritav piltteavik**Sisukord**

Mat Catg	g	Spec Mat		Undefine	
Color		BaseEmul		SoundSep	
Med Snd		Dimens		SecSupM	

Mat Catg Materjali kategooria (007/00)

g projitseeritav piltteavik

Spec Mat Teaviku laadi erimäärang (007/01)

- s slaid
- t transparent(pilt) – tagant valgustatav läbipaistev pilt
- z muu

Undefine määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks****Color** Värv (007/03)

- a ühevärviline
- b mustvalge
- c mitmevärviline
- h käsitsi koloreeritud
- m erinevad (eelpool toodud) variandid
- n mitte kohaldatav
- u tundmatu
- z muu

BaseEmul Emulsiooni alus (007/04)

- d klaas
- e sünteetika (*plastik, vinüül jne.*)
- j safety film (*s.t. mitte nitraat-film*)
- k muu kui *safety* film
- m erinevad (eelpool toodud) variandid
- o paber
- u tundmatu
- z muu

SoundSep Heli olemasolu (007/05)

- # helitu

Med Snd Helikandja (007/06)

- # helitu

Dimens Mõõtmed (007/07)

- u teadmata
- z muu

Transparent (pildid)

- s 10 x 13 cm
- t 13 x 18 cm
- v 21 x 26 cm
- w 23 x 23 cm
- x 26 x 26 cm
- y 18 x 18 cm

Slaidid

- j 5 x 5 cm
- k 6 x 6 cm

SecSupM Toestusmaterjal (007/08)

puudub
 c papp, kartong
 d klaas
 e sünteetika
 h metall
 j metall ja klaas
 k sünteetika ja klaas
 m erinevad materjalid
 u tundmatu
 z muu

Näide

007 gs|cj# #jd

Teavik on: projitseeritav graafiline teavik (007/00); slaid (01); värviline (03); safety film'il (04); ilma helita (05-06); 5 x5 cm (07); klaasraamis (08).

Kolmemõõtmeline ese / objekt**Sisukord**

Mat Catg	z	Spec Mat	
----------	---	----------	--

Mat Catg Materjali kategooria (007/00)

z täpsustamata (ei ole määratletud ühegi teise 007 koodiga)

Spec Mat Teaviku laadi erimäärang (007/01)

m mitu füüsilist vormi
 u täpsustamata
 z muu
 | ei kodeerita

Näide

007 zm

Graniitalusel pronksskulptuur: kolmemõõtmeline objekt (007/00), hõlmab mitut füüsilist vormi (01)

Võrgujuurdepääsuga teavik**Sisukord****Lisatakse alati teine 007.**

cr |n|||||||

Mat Catg	c	Spec Mat	r	Undefined	
Color		Dimens	n	Sound	
Image Bit		File Fmt		QA Targt	
Ant/srce		Lvl Comp		RfmtQual	

Mat Catg materjali kategooria (007/00)

c arvutifail/elektroniline teavik

Spec Mat teaviku laadi erimäärang (007/01)

r kaugpöördus (*võrguressursid*)

Undefined määratlemata positsioon (007/02) **jääb tühjaks**

Color värving (007/03) **tähistada püstkriipsuga |**

Dimens mõõtmed (007/04)

n mitterakendatav (*võrguressursid*)

Sound heli (007/05) **tähistada püstkriipsuga |**

Image Bit (007/06-08) **tähistada 3 püstkriipsuga |||**

File Fmt (007/09) **tähistada püstkriipsuga |**

QA Targt (007/10) **tähistada püstkriipsuga |**

Ant/srce (007/11) **tähistada püstkriipsuga |**

Lvl Comp (007/12) **tähistada püstkriipsuga |**

RfmtQual (007/13) **tähistada püstkriipsuga |**

008

Sisukord

40-positsiooniline kontrollväli, positsioonid 00-17 ja 35-39 on ühesugused kõigi teavikulaadide jaoks, positsioonid 18-34 määratletud vastavalt teavikulaadile. Osa positsioone võib jääda täitmata ja tähistatakse püstkriipsuga (|).

Avab CTRL+R

Date Ent		Dat Type		Date One	
Date Two		Country		Run time	
Undefined		Audience		Undefined	
Govt Pub		FormItem		Undefined	
Type Mat		Techniq		Language	
Modified		Cat Srce			

Date ent kataloogimise kuupäev (008/00-05) **Alati täita!**

Kuupäev sisestatakse kujul: *aakkpp* - 080501 = 1. mai 2008

NB! Seda kuupäeva hiljem enam ei muudeta (ka kopeerkataloogimisel mitte).

Date Type ilmumisaasta tüüp väljadel Date One ja Date Two (008/06)

Date One esimene ilmumisaasta (008/07-10). *Seotud väljaga 260*

Date Two teine ilmumisaasta (008/11-14). *Seotud väljaga 260*

Üks aastaarv:

- s üks teatud või tõenäoline ilmumisaasta: DateOne on täidetud ja DateTwo on tühi
- e täpsustatud kuupäev: DateOne on aastaarv ja DateTwo on kuupäev kujul *kkpp*

Näide:

008/07-10 1998

008/11-14 0920

260 |c20. september 1998

Kaks aastaarvu:

- i kogumit, mappi hõlmavad aastaarvud; kui hõlmab üht aastat, on DateOne ja DateTwo samad
- k kogumi, mapi põhiosa hõlmavad aastaarvud
- m mitmekõitelise teose algus- ja lõppaasta
- p levitamise ja tootmise aasta, kui on erinevad
- r järeldrüki, taastrüki, reproduktsiooni ja originaali aasta. DateOne on kirjeldatava teaviku ilmumisaasta, DateTwo on originaali ilmumisaasta

Näide:

008/07-10 1923

008/11-14 1858

260 |c1923

500 |aOriginaal ilmunud: Lepizig: Breitkopf & Härtel, 1858

Teadmata aastaarvud:

- n aastaarvud teadmata: nii Date One kui ka Date Two kujul uuuu
- q küsitav ilmumisaasta: täpne ilmumisaasta teadmata, teada on vaid võimalik aastate vahemik. Date One on varaseim võimalik ilmumisaasta ja Date Two hiliseim võimalik ilmumisaasta

Näide:

008/07-10 1898

008/11-14 1900

260 |c[vahemikus 1898-1900]

ESTERis kuvab viimase aastaarvu

*Kui osa aastaarvust on teadmata, kirjutatakse teadmata kohtadele **u***

Näide:

008 199u

260 |c[199-?]

Country ilmumismaa (008/15-17) **Alati täita!**

Esimesel kohal oleva ilmumismaa kahe või kolmetäheline kood. Sama kood Sierra püsipikkusväljal ja 044 esimesel alamväljal |a.

Allikaks [MARC Code List for Countries](#).

er Eesti Vabariik

err ENSV (1940-1991 incl)

Kui on vaja valida, siis eelistada hilisemat.

TEADMISEKS – RB kirjetes võib kasutada vastavalt teaviku sisule
1940 ja 1941 – er või err
1942 ja 1943 – er
1944 – er või err

xxu USA (osariike ei märgi)

xxc Kanada (osariike ei märgi)

xxk UK

NB! USA, Kanada ja UK puhul osariike ei märgi, ka kopeerkataloogimisel alati parandada.

xx ilmumiskoht teadmata

gw Saksamaa

ru Venemaa

NB! NSVL liiduvabariikide puhul kasutada praegust riigi koodi.

Run Time kestus (008/18-20) **tähistada kolme püstkriipsuga |||****Undefined** määratlemata positsioon (008/21) **jääb tühjaks****Audience** sihtlugeja (008/22) **tähistada püstkriipsuga |****Undefined** määratlemata positsioon (008/23-27) **jääb tühjaks****Govt Pub** valitsusasutuse väljaanne (008/28) **tähist. püstkriipsuga |****Form Itm** teaviku vorm (008/29)

mitte ükski järgnevaist

a mikrofilm

b mikrokaart (mikrofišš)

c läbipaistmatu mikrovorm

d suur trükk, suur kiri (vaegnägijatele)

- f Braille'i kiri
 r tavatrüki reproduktsioon
 (NT: fotokoopia, valguskoopia)
 s elektrooniline väljaanne
 o võrgujuurdepääs (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)
 q füüsilisel kandjal elektrooniline teavik (võib esineda kopeeritud kirjetes - muutmine pole vajalik)

Undefine määratlemata positsioon (008/30-32) jääb tühjaks

Type Mat piltteaviku tüüp (008/33)

- a originaalkunst
 b kombineeritud teavik
 c kunstiteose reproduktsioon
 d dioraam
 f diafilm
 g mäng (NT: maalid, akvarellid, joonistused jm. 2-mõõtmelised kunstiteoste originaalid)
 i pilt (NT: fotod, postkaardid, plakatid jms.)
 k trükigraafika (vase-, puulõige jms.)
 l tehniline joonis
 n arvjoonis
 o flash card
 p mikroskoobi slaid
 q mudel
 r realia
 (NT: skulptuurid jm. 3-mõõtmelised esemed ja objektid)
 s slaid
 t transparentpilt
 w mänguasi
 z muu

Techniq tehnika (008/34) Tähistada püstkriipsuga |

Language teose põhikeel (008/35-37)

Sama kood Sierra püsipikkusväljal ja 041 alamväljal |a.

Allikaks [MARC Code List for Languages](#).

- Kui ei ole keelelist kuju, pannakse **zxx** (no linguistic content)
- Kui rohkem kui kuus keelt, pannakse **mul** (multiple)
- Kui määratlemata, siis **und** (undetermined)

Modified kirje tähestiku teisendamine (008/38)

- # tähestikku ei ole teisendatud
 o latiniseeritud

Cat Srce kirje loonud asutuse tüüp (008/39) **Alati täita!**

Näitab originaalkirje (ka kaardil, kui see transkribeeritakse) loonud asutuse tüüpi. Seotud väljaga 040, mis sisaldab konkreetsete asutuste koode.

- # riiklik (üleriigiline) bibliograafiaasutus (nt rahvusraamatukogu)
- c teised ELNETi raamatukogud
- u kirje allikas teadmata

KONTROLLNUMBRITE JA KOODIDE VÄLJAD[Sisukord](#)**024 TEISED STANDARDNUMBRID (K)**[Sisukord](#)**I indikaator**

- 1 tootekood
- 8 määratlemata standardnumber või kood
(nt. Euroopa Liidu trükiste kataloogiindeks)

II indikaator

Määratlemata

NB! Standardnumbri numbrirühmade vahele võib jätta sidekriipse või tühikuid, s.t. kirjes säilib sama kirjapilt nagu teavikus.

Alamväljad

- |a standardnumber või kood (MK)
- |q täpsustaja (K)

NÄITED**024 1#** |aMB-09799**024 1#** |aГМ 07403**024 8#** |aKF-31-11-391-ET-P**024 8#** |aQC-30-12-619-ET-P**024 3#** |a747313326433|q(komplekt) *auvise juhendist***024 2#** |a9790801707581|q(pdf) *noodi juhendist***024 8#** |aTI-13-04-001-EN-C|q(vol. 1) *raamatu juhendist*

040 KATALOOGIMISKOHT (MK) SE[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

- |a originaalkataloogija – see, kes esimesena kataloogib (MK)
- |b kataloogimiskeel – alati eesti keel (est) (MK)
- |c arvutiloetava kirje koostaja (MK)
- |d kirjet muutnud asutus (ka kopeerkataloogimisel) (K)

ELNET raamatukogude koode vt. [siit](#).**NÄITED****040 ## |aErRR|best|cErRR****040 ## |aErTlnKR|best|cErTlnKR|dErEMTAR****041 KEELEKOODID (K)**[Sisukord](#)

Seotud keelekoodiga Sierra püsipikkusväljal ja väljal [008](#). Mitme keele puhul esimene keelekood on sama, mis Sierra püsipikkusväljal ja väljal [008](#). Keelemärkus väljal [546](#).

Keelekoode kasutatakse, kui

- teaviku tekst on rohkem kui ühes keeles
- tõlke puhul

Kui teavikus on üle 6 keele, kasutatakse koodi **mul**, millele eelneb põhipealkirja keele kood. Kui üks neist on eesti keel, siis kasutada **est|amul** ([SP](#), [008](#) = est).

I indikaator

0 ei sisalda tõlget

1 tõlge või sisaldab tõlget

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a põhiteksti keel (kuni 6 keelt) (K)
- |h originaali ja/või vahendusteksti keel (**I indikaator 1**) (K)
- |k teos on tõlgitud teise keelde kolmanda "vahepealse" keele kaudu (**I indikaator 1**) (K)

NÄITED

041 0#	aest aeng ager	tekst eesti, inglise ja saksa keeles
041 1#	afin hsw	Tekst eesti keeles, tõlgitud rootsi keelest
041 1#	aest aeng hst	sisaldab nii originaali eesti keeles kui ka tõlget inglise keelde
041 1#	aest kger hjpn	eestikeelne teavik, mis on tõlgitud jaapani keelest saksa keele vahendusel

044 KIRJASTAJA VÕI TRÜKKIJA MAA KOOD (MK)[Sisukord](#)

Kasutatakse **ainult** RB kirjete puhul.

Kui teavik ilmub korraga rohkem kui ühes riigis, siis Sierra püsipikkusväljale ja väljale [008](#) läheb 1. riigi kood, kõik koodid lähevad väljale 044. Ära tuuakse kuni 6 koodi.

Kasutatakse MARC kooditabelit [MARC Code List for Countries](#).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a Kirjastaja või trükkija maa kood (K)

NÄITED

044 ## |aer|ait|asp >> ilmunud üheaegselt Eestis, Itaalias, Hispaanias

072 ÜLDINE UDK INDEKS (MK)[Sisukord](#)

Kunsti erilaadide kirjes vaba kasutusega väli.

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)
[UDK RB liigitustabel välja 072 jaoks](#)

080 UDK INDEKS (registriindeks) (K)[Sisukord](#)

Kunsti erilaadide kirjes vaba kasutusega väli.

Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)

ANDMEVÄLJAD[Sisukord](#)**100 ISIKUNIMI PEALDISENA (MK)**[Sisukord](#)

1-3 autoriga teose **esimene autor**. Kontrollida nimepealdisi registrist.
Võimalusel kasutada normitud nimekuju.

Vt. ka juhendeid:

- [Isikunimede normpealdised](#)
- [Daatumite vormistamine](#)

Vajadusel võib alamväljale |e märkida järgmisi rolle: kunstnik, graveerija ja fotograaf.

Vt. ka juhend [Rollid täiendkirjetes](#)

I indikaator

- 0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid, muud sõnad (K)
- |d nimega seotud daatumid (MK)
- |e roll (MK)

NÄITED

- 100** 1# |aFolo, Giovanni, |d1764-1836, |ekunstnik
- 100** 1# |aTizian, |cpseud., |d1476(1490)-1576, |ekunstnik
- 100** 1# |aPedanik, Martin, |ekunstnik
- 100** 1# |aTundmatu kunstnik, |d16. saj

245 PEALKIRJA- JA VASTUTUSANDMED (MK)[Sisukord](#)

ISBD 1. ala, jäljendab teavikus toodut.
Andmeallikas: teavik tervikuna.
Keel: nagu teavikus, lühendeid ei kasuta

Väljaspoolt teavikut võetud andmed märgitakse nurksulgudesse (Nt: kataloogija poolt pandud pealkiri, mingist muust allikast kindlaks tehtud vastutusandmed jms.). Teavikulaadidele, millel tavaliselt autori poolt antud pealkirja ei ole (Nt: fotod, eksliibrised) võib nurksulud ära jätta.

I indikaator

- 0 kirje pealkirja järgi (väli 1XX puudub)
1 kirjel on pealdis, täidetud on väli 1XX

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

- Järjestamisel ja otsingul mittearvestatavad sümbolid on kõik artiklid (nt. the, an, a, die, der, das), kirje- ja kirjavahemärgid.
- 245 II indikaator = Sierra püsipikkuvälja SKIP
- **NB!** Kuna Sierra muudab SKIPi väärtust automaatselt, tuleb alati kontrollida, et Sierra SKIP ja 245 II indikaator oleksid vastavuses
- **NB!** Kopeerkataloogimisel kontrollida alati SKIPi ja 245 II indikaatori väärtust

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

Alamväljad

a	põhipealkiri (MK)	SE	ISBD 1.1
h	laadi üldmäärang (MK)	SE	ISBD 1.2
b	täiendandmed (MK)		ISBD 1.3 ja 1.4
c	vastutusandmed (MK)	SE	ISBD 1.5
n	teaviku osa number (K)		
p	teaviku osa pealkiri (K)		

Vt. ka [Vastutusandmed teavikute kataloogimisel](#)

NÄITED

- 245 00** |aTallinn|h[Piltteavik] : |bVabaduseplats = Freiheitsplatz /|cfoto J. Teterin
- 245 00** |aTallinn|h[Piltteavik] : |bPikk Hermann = Reval : Langer Hermann
- 245 00** |aTallinn-Eesti.|n208,|pVaade Harjuvärava mäelt|h[Piltteavik]
- 245 00** |aAnu Ruusmaa uuslavastus "Omaenese uksemi"|h[Piltteavik]
: |bTantsukunst Kumus = Danceart in Kumu
- 245 10** |aΓЭΠ|h[Piltteavik] : |bGarjatšije estonskije parni : Ojasoo/Semper /|c[kunstnik Martin Pedanik]
- 245 10** |aEksliibris Bengt von Törnele|h[Piltteavik] /|c[tundmatu kunstnik]
- 245 10** |a1ère vüe du Levant|h[Piltteavik] /|cAliamet sculpsit ; J. Vernet Pinxit
- 245 11** |a[Amor Venuse jalast okast välja tõmbamas]|h[Piltteavik]
/|cGestochen von [Neidl & Bock] ; Erfunden und gezeichnet von A. Nahl

RB kirjes märgitakse väljale 245 kuni 3 rööppealkirja, ülejäänute kohta tehakse märkus väljal [500](#).

Välisteavikute kataloogimisel märgitakse kirjesse kuni 2 rööppealkirja, soovi korral võib ülejäänute kohta teha märkuse väljal [500](#).

246 TEISENDPEALKIRJAD (K)

Sisukord

Väljale 246 märgitakse:

- rööppealkirjad
- mitmeosalise teose osa pealkiri ([245](#) |p)
- põhipealkirja teisendid (numbrite või arvsõnaga algavad, akronüümid jms)
 - rooma numbritega algavate pealkirjade puhul esitatakse teisendpealkirjana araabia numbritega algavad variandid
 - araabia numbritega algavatest pealkirjadest teisendatakse sõnadega algavateks need mida eeldatavalt sõnadega otsitakse
 - vana kirjaviisiga pealkirjadele esitatakse teisendpealkiri uues kirjaviisis
 - W >> V – vanema teaviku puhul, kui pealkiri algab W-ga või sisaldab W-d, siis esitatakse teisendpealkiri V-ga.

NB! Teisendpealkirja ei tehta aastaarvuga algavatele pealkirjadele, samuti ürituse järjenumbriga algavatele pealkirjadele.

Välja 246 korratakse vastavalt 2. indikaatori väärtuse kasvavale suurusele.

NB! Väljal 246 puudub skip ehk järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite ärajätmiseks vajalik indikaator. Skippi vajavatele pealkirjadele teha täiendkirje väljal [740](#).

Vt. ka [Artiklite skippimine](#)

I indikaator – märkuse ja täiendkirje olemasolu

1 tehakse märkus ja täiendkirje

II indikaator – pealkirja tüüp

andmed puuduvad, pole ükski järgnevaist (vajab alamvälja |i)

0 osa / köite pealkiri ([245](#) |p)

alternatiivpealkiri ([245](#) |a) või pealkirja enamtuntud osa

1 rööppealkiri ([245](#) |b)

3 muu pealkiri (numbriga algavad, uues kirjaviisis pealkirjad jms)

9 originaali pealkiri

Alamväljad

|a põhipealkiri (MK)

|h laadi üldmäärang (MK)

- |b täiendandmed (MK)
- |n osa number (K)
- |p osa pealkiri (K)
- |i kuvatav tekst (MK)
tuleb kasutada siis, kui ei ole tegemist ühegi teise indikaatoriga määratletava pealkirjatüübiga
- |g erinev lisainformatsioon, originaalpealkirja puhul trükise keel (MK)
- |f aasta või järgnevuse määratlus (MK)

NÄITED

- 245 00 |aTallinn-Eesti. |n208, |pVaade Harjuvärava mäelt|h[Piltteavik]
246 10 |aVaade Harjuvärava mäelt|h[Piltteavik]
- 245 10 |aAnsicht der Stadt Palermo und des Berges Pelegrino|h[Piltteavik]
 =|bVüe de la Ville de Palermo et du Mont Pelegrino /|cC. Horny sc. ; G. M. Krause dir.
246 11 |aVüe de la Ville de Palermo et du Mont Pelegrino|h[Piltteavik]
- 245 10 |a1ere Vue des environs de Trieste|h[Piltteavik] /|cCl. Fessard Sculp. ; Lantara delin.
246 13 |iEestikeelne pealkiri: |aEsimene vaade Trieste ümbrusest
- 245 00 |a8 kuud väge|h[Piltteavik]
246 13 |aKaheksa kuud väge|h[Piltteavik]

250 EDITSIOONIANDMED (MK)[Sisukord](#)

ISBD 2. ala

Andmeallikas: teavik tervikuna. Väljaspoolt teavikut võetud andmed märgitakse nurksugudesse.

Keel: nagu teavikus, kasutatakse standardlühendeid, peab kasutama araabia numbreid

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a editsiooniantmed (MK) **Rakendatavuse korral SE**
- |b editsiooniantmetega seotud rööp- ja vastutusandmed (MK)

NÄITED

- 250** ## |a2. tr.

250 ## |a[2. plaadiseisund]

250 ## |a[5. plaadiseisund, vari parema õla tagant kustutatud]

260 ILMUMISANDMED (K)

[Sisukord](#)

ISBD 4. ala

Andmeallikas: teavik tervikuna. Väljastpoolt teavikut võetud andmed märgitakse nurksulgudesse.

Keel: nagu teavikus, lühendeid ei kasutata

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a ilmumis- või levitamiskoht (K) **SE**

|b kirjastaja, levitaja (K) **SE** – *ainult publitseeritud teavikute puhul (ei puuduta nt. fotosid, originaalkunsti, trükigraafikat)*

|c ilmumisaasta või autoriõiguse aasta (K) **SE**

|e trükkimiskoht (K)

|f trükikoda (K)

|g trükkimisaasta, kui erineb ilmumisaastast (K)

NÄITED

260 ## |aNarvas :|bO. Haidak'i fototrükk,|c[193-?]

260 ## |aTallinn :|bParikas,|c[192-?]

260 ## |a[Eesti] :|b[s.n.],|c[2007]

260 ## |aReval :|bR. von der Ley,|c[190-?]|e(Leipzig :|fAnsichtskarten-Fabrik)

260 ## |aPärnu :|bEndla teater,|c[2009]|f(Pajo)

260 ## |aDorpat :|bbei C. A. Kluge,|c[1838]|e([Dorpat] :|fDruck durch F. Schlater)

260 ## |a[Amsterdam],|c1638

Juurdeetrüki puhul **korrateke alamvälja |c**, kuhu kirjutatakse **kõige hilisema juurdeetrüki** aasta. Kirjesse jääb kaks ilmumisaastat – algne ja kõige hilisem. Märkuseväljal tuuakse ära kõigi juurdeetrükkide aastad. **Väljale 008/07-10 (DateOne) märgitakse varaseim ilmumisaasta.** Eksemplarikirjes võib kasutada konkreetse juurdeetrüki näitamiseks **note2** välja.

008/07-10 1997

260 ## |aTallinn :|bKunst,|c1997,|c2007

500 ## Juurdeetrükid 1999, 2004 ja 2007

Väljale 260 märgitakse ilmumiskoht nii nagu teavikus : Reval, Tartus, Rija linnas, Sõmerpalus. Vajadusel esitatakse normitud nimekuju väljal [752](#).

Ilmumiskoha identifitseerimiseks võib lisada riigi, osariigi, maakonna vms. nime kehtestatud andmeallikast. Nimi paigutatakse nurksulgudesse, kui see võetakse muust allikast. Andmete eraldajaks on koma. Kui täpsustus lisatakse nurksulgudes, siis koma ei panda.

USA osariikide lühendid on vastavalt AACR2-le. Nt. Mass. = Massachusetts.

260 ## |aCambridge, Mass.

260 ## |aHaabneeme [Harjumaa]

Teadaolevalt vale, parandatud või alternatiivse nimevariandi võib lisada nurksulgudes.

260 ## |aTallinn [p.o. Tartu]

260 ## |aKuresare [p.o. Kuressaare]

260 ## |aHalis [i.e. Halle]

260 ## |aPesth [i.e. Budapest]

- Eestikeelsete teavikute kirjeldamisel kasutatakse eestikeelseid lühendeid (p.o., s.o., jt., jne.), erandina ilmumiskoha ja/või kirjastaja puudumisel kasutatakse alati ladinakeelseid lühendeid. [S.l.] ja [s.n.].
- Vöörkeelsetel teavikutel kasutame ainult ladinakeelseid lühendeid.
- Erandina on venekeelsete teavikute lühendid kirillitsas (и т.д. = jne. ; б.и. = ilma kirjastuseta ; Б.м. = ilma kohata ; т.е. = see on). Lühendite vahele ei panda tühikuid. Iga alamväli paigutatakse eraldi nurksulgudesse.

NB! Võimalusel vältida lühendite [S.l.] ja [s.n.] kasutamist.

Nurksulgudes märkida **võimalik ja/või teadaolev**, kuid teavikus märkimata ilmumiskoht ja väljaandja. Kui täpset ilmumiskohta ei ole võimalik kindlaks teha, siis kasutatada mõne suurema haldusüksuse, kas või riigi nime.

260 ## |a[Eesti] :|b[s.n.],|c[188-?]

Puuduliku ilmumisaja puhul püüda määratleda kas kümnend, sajand või aastate vahemik

260 ## |aJurjev :|b[s.n.],|c[190-?]

008 DateOne 190u

260 ## |aJurjev :|b[s.n.],|c[vahemikus 1898?-1900?]

008 DateOne 1898 DateTwo 1900

Ilmumisandmed võivad sisaldada ka kuupäeva
260 ## |aTartu : **|b**[s.n.], **|c**20. september 1998
008 DateOne 1998 DateTwo 0920

300 FÜÜSILNE KIRJELDUS (K)

[Sisukord](#)

ISBD - 5. ala
Allikas: teavik tervikuna
Keel: eesti. Võib kasutada lühendeid.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a laadi erimäärang ja maht (K) **SE**
|b täiendandmed (MK)
|c mõõtmed (K)
|e irdlisa (MK)

NÄITED

300 ## |a1 postkaart : **|b**värv. ; **|c**8 x 13 cm
300 ## |a1 plakat : **|b**mustvalge ; **|c**84 x 59 cm
300 ## |a1 tõmmis : **|b**lito, kriit, sulg ; **|c**j. 12,8x 19,4 cm ; l. 18, 8x 25,3 cm
300 ## |a1 tõmmis : **|b**vasegravüür ; **|c**pl. 31,5 x 21,3 cm ; l. 36 x 24,7 cm
300 ## |a24 slaidi (1 karp) : **|b**klaas ; **|c**slaidid 9 x 10 cm, karp 10 x 13 x 28 cm
300 ## |a1 mapp (14 eraldi l.) ; **|c**32 cm
300 ## |a1 maal : **|b**õli, lõuend ; **|c**39,3 x 49,5 cm
300 ## |a1 skulptuur : **|b**kips ; **|c**k. 56 cm ; l. 43 cm ; s. 28 cm

440 SEERIAANDMED (K)

[Sisukord](#)

Alates **18.02.2015** seeriaandmete **välja 440**
uute teavikute kataloogimisel **mitte kasutada!**

Kasutusel on ainult väli 490!
Vanemates kirjetes on andmed väljalt 440 #0
konverteeritud ümber väljale 490 0#.

490 SEERIAANDMED (K)**Sisukord****NB! KEHTIVAD UUED REEGLID!**

ISBD 6. ala

Keel: nagu teavikus.

Numbrid: kasutatakse ainult araabia numbreid.

Seeriaandmed esitatakse täpselt nii nagu väljaandes. Kui põhiseerial on eri vorme, siis esitatakse ühtluspealkiri täiendkirje väljal 830 (vastab põhiseeria väljale 130).

I indikaator

0 ei ole seotud 8XX väljaga (vt. [Variant 1](#))

1 seeria on seotud väljaga 8XX (vt. [Variant 2](#))

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

- |a seeriaandmed (K) (*pealkiri/pealkirjad, rööppealkiri, alapealkiri, täiendand-med, vastutusandmed, osa/köite numbrid ja pealkirjad*)
- |v seeriasisene järjenumbr (K)
- |x ISSN (MK)
- |3 materjali täpsustus (MK)

Variant 1. 490 0# (varasem 440)**Sisukord**

Täiendavalt välja 800/830 ei tehta.

Muutus võrreldes varasemaga:

- väljal puudub SKIP
- puuduvad alamväljad |n ja |p

Kasutatakse:

- lihtseeriade puhul
- kui seeria vastab koondkirje olemasolul koondkirje väljale **130** või **245**
- juhul, kui erinevus koondkirje väljadega **245/130** on ainult alamväljades |n ja |p, jäetakse need ära. Kasutatakse üksnes kirjemärgistust.

NÄITED

Enne	440 #0	aR. von der Ley ; vNo. 402
Nüüd	490 0#	aR. von der Ley ; vNo. 402

Enne	440 #0	aLes oeuvres lithographiques. n37. Lieferung
Nüüd	490 0#	aLes oeuvres lithographiques. 37. Lieferung

Kirjavahemärgid pealkirja ees:

490 0# |a[O. Haidak'i Eesti vaatekaardid]. Tallinn ; |v150

Mitte:

490 1# |a[Pöidlaküüdi reisijuht Galaktikas] ; |v2. osa

830 #1 |a[Pöidlaküüdi reisijuht Galaktikas] ; |v2. osa

Variant 2. 490 1# (varasem 490)**Sisukord**

Nõutav on seos väljadega 800/[830](#).

Kasutatakse:

- tüüppealkirjaga seeriade puhul (Toimetised, Aastaraamat jms)
- koos seeria vastutusandmetega, väljale [830](#) märgitakse põhiseeria ühtluspealkiri
- rööppealkirjadega seeriade puhul. 490 sisaldab kõiki pealkirju (korrates alamvälja |a), väljale [830](#) märgitakse seeria ühtluspealkiri, mis vastab seeria koondkirje väljale **130**
- seeriade puhul, millel on täiendandmed
- seeriade puhul, millel on vastutusandmed
- seeriade puhul, mis algavad artiklitega
- seeriapealkirja puhul, mis on esitatud ekslikult või muul põhjusel teisiti

Kui seeria on ilmunud mitme erineva nimetuse all, on võimalik sellel väljal ära näidata kõik erinevad nimetused. Välja tuleb korrata iga nimetuse jaoks. Seeria ühtluspealkirjale tehakse täiendkirje väljal [830](#).

NÄITED

490 1# |a55 aastat hiljem = |a55 years later

830 #0 |a55 aastat hiljem

500 ÜLDMÄRKUSED (K)**Sisukord**

ISBD 7. ala

Andmeallikas: mistahes allikas ; keel: eesti

Lühendid on lubatud, v.a. rahvusteaviku kataloogimisel (sh. Estonica)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

Üldmärkused võib kirjutada kõik üksteise järel, eraldades märkused alavahemärgiga (. -) või välja korrates. Üldmärkusteks võivad olla märkused:

Originaalkunstiteoste ja neil olevate tekstide kirjeldamiseks

500 ## |aAll vasakul signatuur: EHau [ja rapiir]; all paremal: Druck durch F. Schlater; all keskel K. Blumi saksakeelne autograaf allkirjaga ja tekst: Dr. Carl Ludwig Blum. Collegienrath u. Ritter des Ordens der heil. Anna 3e Classe, ordentl. Prof. der geographischen u. statistischen Wissenschaften. Dorpat bei C. A. Kluge

500 ## |aVaade puidust kirikuhoonele, vasakul madal laudkatusega kaetud läänetorn, esiplaanil all kiviaed, all paremal puidust viilkatusega värav, külgedel lehtpuud. Joonises all paremal signeering: AH / 94; all lindil: RUHNU VANA PUUKIRIK; all vasakul vertikaalselt lindil: 1644

Signeerimisandmete kohta

500 ## |aTagaküljel: E. WOLFGANG GOTHA. 1856.

500 ## |aSignatuurita

Dateerimisandmete kohta

500 ## |aDateerimisandmed: "Inland", 1838, nr 33, v 528

Juurdetrükkide kohta

260 ## |aTallinn :|bKunst,|c1997,|c2007

500 ## |aJuurdetrükkid 1999, 2004 ja 2007

Märkused varasemate atribueeringute kohta (kunsti puhul) ja kõik muud üldmärkused, mis ühegi teise märkusetüübiga ei kattu, kuid on vajalikud kirjes esitada.

505 SISU MÄRKUS (K)**Sisukord**

Kasutatakse, kui:

- tiitellehel on koondpealkiri ja samas ka osade pealkirjad
- soovitakse avada teaviku sisu

I indikaator kuvateksti genereerimise määrang

0 kogu sisukord >> välja nimetus e-kataloogis 'Sisukord'

2 mittetäielik / osaline sisukord >> välja nimetus e-kataloogis 'Sisaldab ka'

II indikaator sisukorra tasand

põhisisukord >> kogu sisumärkus alamväljal |a

0 laiendatud sisukord >> koos alamväljadega |t, |r ja/või |g

Alamväljad

|a sisu märkus (MK)

|r vastutusandmed (K)

|t pealkiri (K)

|g fraasikatkestaja (K) (osa, köite jm numbrid, võõrkeelsed artiklid)

Pealkirjale järgnevaid kirjemärke ja kirjavahemärke alamväljaga |g eraldada ei ole vaja.

Kui märkusesse märgitakse ka vastutusandmed, siis eraldatakse sisuosad punktiga, muudel juhtudel kasutada semikoolonit.

Pealkirjale järgnevaid kirjemärke ja kirjavahemärke alamväljaga |g eraldada ei ole vaja.

NÄITED

245 00 |aKehakultuur|h[Piltteavik] :|bAntiikaja sport

505 0# |a1. Igivana hiinlaste tervisevõimlemine. 2. Vanade hiinlaste tervisevõimlemine. 3. Maadlejate grupid Kesk-Egiptuses. 4. Kreeka gümnaasium. 5. Vana-Egiptuse kepivehklemine ...

245 10 |a[12 illustratsiooni J. G. Mülleri romaanile "Siegfried von Lindenberg"]|h[Piltteavik] /|cD. Chodowiecki del. et sculps.

505 00 |g1.|tBin doch kurios zu wissen, was da so gröhlet ... /|rD. Chodowiecki del. et sculps.|g2.|tMama Seliger hatte wohl recht ...|g3.|tServitör.|g4.|tWill dir die schöne Silfies gesegnen ...

Täpsemaid juhiseid ja näiteid vt. [Sisu esitamine bibliokirjetes.](#)

510 VIITE MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**I indikaator**

3 viite asukoht allikas määratlemata

4 viite asukoht allikas määratletud

II indikaator

määratlemata

Alamväljad

|a viite allikas (MK)

|c viite asukoht allikas (nt. lehekülg, köide, kirje nr. vms.) (MK)

NÄITED**510** 4# |aH. Hiiop, J. Maiste, K. Polli, M. Raisma. Johann Wilhelm Krause 1757-1828. Kataloog 1, |c nr. 256**510** 4# |aHollstein, |c20 (II/II)**520 KOKKUVÕTE, ANNOTATSIOONI MÄRKUS (K)**[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED**520** ## |aSiegfried Aaslava täisfiguurportree sõjaväevormis, Eesti Vabadussõja ajal**525 KAASANDE VÕI LISA MÄRKUS (K)**[Sisukord](#)

Kasutatakse peamiselt selliste lisade puhul, mis on kataloogitud koos põhiväljaandega, kus lisadele või komplekti eri osadele ei tehta eraldi kirjet. Kui soovitakse lisa pealkiri otsitavaks teha, võib sellele teha täiendkirje väljal [740](#). Soovi korral võib kasutada ka iseseisva kirje saanud lisade puhul, mis seotakse põhiväljaande kirjega välja [770](#) kaudu (sel juhul 740 ei kasuta)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITEDPõhiväljaande kirje:245 10 |aKirja ja raamatu ajalugu|h[Piltteavik] :|bslaidid /|c[fotograaf
Voldemar Thomson]**525 ##** |aLisa: Kirja ja raamatu ajalugu & Raamatukogud. [Tallinn], 1927

770 0# |tKirja ja raamatu ajalugu & Raamatukogud|wb12526526

Lisa kirje:245 00 |aKirja ja raamatu ajalugu & Raamatukogud :|bvalguspiltides :
[selgitav tekst slaidide juurde] /|ckokku seadnud Fr. Puksov ;
valguspildid valmistanud Vold. Thomson580 ## |aLisa väljaande: Kirja ja raamatu ajalugu : slaidid [Piltteavik].
[Tartu], [192-?]

772 0# |tKirja ja raamatu ajalugu : slaidid|c(piltteavik)|wb35592965

530 TÄIENDAVA KANDJA MÄRKUS (K)**Sisukord**Seotud väljadega [776](#) ja [856](#)

Nõutav vastastikune seos kirjete vahel.

NB! Algmaterjali lingiga füüsilisel teabekandjal kirjetesse ei lisata märkust
'Kättesaadav ka trükifailina'.**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED**530 ##** |aIlmunud ka CD-ROMil**530 ##** |aKättesaadav ka digiteerituna245 10 |aAbraham Wagner ...|h[Piltteavik] /|cGustav Andr. Wolfgang Sculps. ;
Georg Kilian pinxit**530 ##** |aKättesaadav ka digiteerituna

856 4# |zVAATA PILTI|uhttp://hdl.handle.net/10062/6130

245 00 |aLõuna-Eesti maastikud|h[Piltteavik] :|breproduksioonide mapp
530 ## |aIlmunud ka CD-ROMil
776 1# |tLõuna-Eesti maastikud|wb19042498

533 ELEKTRONILISE REPRODUKTSIOONI MÄRKUS (K)**Sisukord**

Seotud väljadega [856](#).

Märkus lisatakse **ainult siis, kui** teose erinevatele kehastustele (nt. trükis ja digitaalne koopia) tehakse üks kirje.

Kui teavik on digiteeritud erinevates raamatukogudes, siis korratakse välja 533 ja lisatakse märkuse väljale ka vastava reproduktsiooni standardnumber.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |a koopia tüüp (elektrooniline reproduktsioon) (MK)
- |b kopeerimise koht (K)
- |c koopia valmistaja (K)
- |d koopia valmimise aeg (K)
- |e koopia füüsiline kirjeldus (MK)
- |n märkus (K) (*ISBN, originaali omanik, tellija jne*)

NÄITED

245 10 |aEesti kunstnikud vennalikus Armeenias|h[Piltteavik] /|c[kunstnik] E.
Okas

533 ## |aElektrooniline reproduktsioon. |bTallinn : |cEesti
Rahvusraamatukogu, |d2016

856 4# |zVAATA PILTI RR arhiivis DIGAR (ligipääs: RR,
TÜR)|uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:271751

245 10 |aValgekihv|h[Piltteavik] /|cGünther Reindorff

533 ## |aElektrooniline reproduktsioon. |bTallinn : |cEesti
Rahvusraamatukogu, |d2013

856 4# |zVAATA ILLUSTRATSIOONE RR arhiivis DIGAR (ligipääs:
RR)|uhttp://digar.nlib.ee/show/nlib-digar:118194

534 ALGUPÄRANDI MÄRKUS (K)**Sisukord**

Äratrükk, esitrükk, faksiimiletrükk jms. Nõutav sissejuhatav fraas.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |p sissejuhatav fraas (MK)
- |c algupärandi ilmumisandmed (MK)
- |a algupärandi põhipealdis (MK)
- |t algupärandi pealkiri (MK)
- |n märkus (K)
- |f algupärandi seeriaandmed (K)
- |x ISBN (K)
- |z ISSN (K)

NÄITED

534 ## |pFaksiimiletrükk väljaandest: |cTallinn ; Tartu : Loodus, 1938

534 ## |pÄratrükk väljaandest: |cTartu : Eesti Üliõpilaste Karskusühendus, 1929

534 ## |pKoopia raamatust: |aForbin, Auguste de. |tVoyage dans le Levant en 1817 et 1818, |cParis, 1819. |nP. 10.

(tegemist raamatu eeskujul valminud J.W.Krause joonistustega)

542 VÄLJAANDE AUTORIOIGUSTEGA SEOTUD INFO (K)**Sisukord****UUS VÄLI!**

Väljale märgitakse teose autoriõigusega seotud info.

Esialgu täidab välja RR märkides väljale vaid vabakasutusega (i.k. *Public Domain Mark*) seotud staatuse, mis on teatavaks saanud hoolika otsingu tulemusel.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

- |d autoriõiguste omaja / copyright holder (K)
(võib olla nii isik kui organisatsioon; nimi esitatakse pärijärjestuses)
- |L autoriõiguse staatus / copyright status (MK) -
NB! alamvälja tähistamiseks kasutada kirjes ikka väiketähte!

|n märkused / notes (K)

|o staatuse määramise kuupäev / research date (MK)

(kuupäev, millal andmed autoriõiguse staatuse kohta sisestati; kuupäev esitatakse kujul YYYYMMDD)

|q staatuse märkinud asutuse kood (nt. ErRR)

|u URI

- Alamvälja |l kasutamisel on nõutud alamväljade |o ja |q täitmine.
- Alamväljade järjekord ei ole oluline.
- Alamväljad |o, |n, |q ja |u on lugejakuvast varjatud (nähtavad vaid MARC-kuvas).

Alamvälja |l täitmisel kasutatakse üksnes standardseid sõnastusi, nagu:

- Vabakasutus
- Autoriõiguste kaitse tähtaeg 31.12....

Alamvälja |u täitmisel kasutatakse üksnes standardseid litsentse:

- Vabakasutuses väljaannetele määrata:
<https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/>

NÄITED

245 00 |aVokaaltehnilisi harjutusi ja vokaliise |h[Noot] : |bMade Päts'i "Laulmise õpetusest"

260 ## |a[Eesti] : |b[s.n.], |c[192-?]

542 ## |lAutoriõiguste kaitse tähtaeg 31.12.2023 |qErRR |o20160808

245 10 |aAabits ehk Lugemise õpetus / |cOma lastele kirjutanud J. Ploompuu ; [vinjetid H. Möldermann]

260 ## |aTallinn : |bJ. Ploompuu, |c1917 |e(Tallinn : |fJ. ja A. Paalman)

542 ## |lAutoriõiguste kaitse tähtaeg 31.12.2018 |qErRR |o20160923

245 10 |aRiigiõigus / |cJ. Uluotsa loengud Kõrgemas Sõjakoolis 1939. a.

260 ## |a[Tallinn] : |bSõjaväe Õppeasutised, |c1939

542 ## |lVabakasutus |qErRR |o20160923 |u<https://creativecommons.org/publicdomain/mark/1.0/>

545 BIOGAAF. VÕI AJALOOLISTE ANDMETE MÄRKUS (K)

[Sisukord](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

545 ## |aMasing, Viktor (1925-2001), botaanik, biogeograaf ja looduskirjanik, TÜ professor

545 ## |aNeeme, Aarne, eesti päritolu lavastaja Austraalias

546 KEELEMÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Seotud keelekoodidega väljal [041](#)

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

546 ## |aOsa teksti soome keeles

546 ## |aRööptekst inglise keeles

546 ## |aKokkuvõte saksa keeles

547 LEIDUMUSE MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Seotud [Sierra püsipikkusväljadega](#):

- asukohakood = xx (mis ei leidu)
- kirje liik = r (leidumusesta)

Kasutatakse RB kirjetes, et näidata teaviku leidumust väljaspool ELNET Konsortsiumi raamatukogusid. Märkus sisaldab:

- allikat, mille põhjal on kirje tehtud, kui leidumus Eestis puudub täiesti;
- leidumuse andmeid veel trükis ilmumata või ilmunud RB väljaannetest;
- andmeid originaali leidumusest

NB! Leidumuse täienemisel ELNETi raamatukogudega märkus muuta või kustutada.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

NÄITED

547 ## |aLeidub Eesti Kunstimuuseumis

547 ## |aOriginaal leidub: Eesti ajalooarhiivis: Jg. 1. 1864, nr. 1

547 ## |aLeidub ka Eesti Ajalooarhiivis

561 PROVENIENTSI MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Nõutud täiendkirje väljadel [600](#) (eraisiku omanikumärk), [610](#) (asutuse omanikumärk), [740](#) (isikukogu omanikumärk).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

|5 raamatukogu siigel ja kohaviit (K)

NÄITED

561 ## |aOstetud 1836 Tartus C. A. Klugelt. **|5RR** (A 8.191)

562 EKSEMPLARI JA VERSIOONIGA SEOTUD MÄRKUS (K)[Sisukord](#)

Haruldase teaviku puhul peamiselt kunsti- ja/või raamatulooliste märkuste tegemiseks, kui mõni eksemplar sisaldab autograafi või eksliibrist jms. Märkus peab sisaldama eksemplari identifitseerivat tunnust (inventarinumbrit / vöotkoodi või kohaviita).

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a identifitseerivad märkused (K)

|b eksemplari identifitseerivad andmed (K)

NÄITED

562 ## |bTLÜ AR: I-1022 (inv. nr. 1073). **|a**Sissekirjutus: Reverendus ... Pastor Johannes Andreas Dorsche Bibliothecae ad D. Olai dono dedit die 23.

May a. 1719

562 ## |bTÜRi eksemplaris ÜR 10702-10712. |aLeht inventarinumbriga ÜR 10704, lehe mõõtmed 34,7 x 24,9 cm

588 KIRJELDATAVA ÜKSUSE MÄRKUS (K)[Sisukord](#)**UUS VÄLI!**

Märkus tehakse kirjeldamise aluse ja hilisemate täienduste kohta.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märkuse tekst (MK)

600 MÄRKSÕNA - ISIKUNIMI (K)
(tema kohta, personaalia)[Sisukord](#)**I indikaator**

- 0 märksõna esimeseks elemendiks eesnimi
- 1 märksõna esimeseks elemendiks perekonnanimi
- 3 märksõna esimeseks elemendiks suguvõsanimi

II indikaator

- 4 märksõna allikas määratlemata

Alamväljad

- |a isikunimi (MK)
- |b numeratsioon (MK)
- |c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)
- |d daatumid (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |t teose pealkiri (MK)
- NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel**
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K)
- |5 raamatukogu siigel ja kohaviit **provenientsi** märkimise puhul (K)

NÄITED*Personaalia*

600 04 |aAleksander|cSuur,|cMakedoonia kuningas,|d356-323 e.Kr.

600 34 |aKrusenstern,|csuguvõsa

Provenientsi märkimine

600 14 |aWinkler, Rudolf Adam,|d1855-1917,|eomanik.|5RR (A 8.191)

610 MÄRKSÕNA - KOLLEKTIIVI NIMI (K) (selle kohta)

[Sisukord](#)

I indikaator

- 1 märksõna esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- 4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi või võimupiirkonna nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K)
- |5 raamatukogu siigel ja kohaviit **provenientsi** märkimise puhul (K)

NÄITED

610 24 |aTartu Ülikool

610 24 |aAkadeemiline Arstiteaduse Selts

610 24 |aArmeenia Apostlik Kirik Eestis.|bGregoriuse kogudus (Tallinn)

Provenientsi märkimine

610 24 |aNarva Kirikuraamatukogu,|eomanik.|5RR (RLB-857/Jung)

610 24 |aAkadeemiline Usuteadlaste Selts,|eomanik.|5TÜ ajal.muus. (ÜAMF 256a:47)

611 MÄRKSÕNA - AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)
(selle kohta)[Sisukord](#)**I indikaator**

2 märksõna esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a ajutise kollektiivi nimi (MK)
- |c toimumiskoht (MK)
- |d toimumisaeg (MK)
- |e allüksus (K)
- |n järjenumbr (K)

NÄITED**611** 24 |aBarokkmuusika päevad|n(7 :|d1996 :|cTallinn)**611** 24 |aOlümpiamängud|n(22 :|d1980 :|cMoskva).|ePurjeregatt**630 MÄRKSÕNA - ANONÜUMSE (AUTORITA) TEOSE**
ÜHTLUSPEALKIRI (K)[Sisukord](#)

Ühtluspealkirja kasutatakse märksõnastamisel, kui teavik käsitleb mingit anonüümset teost.

Vt. juhend [Anonüümsete teoste ühtluspealkirjad](#).

I indikaator

0-9 järjestamisel mitteamvestatavate sümbolite arv

II indikaator

4 allikas määratlemata

Alamväljad

- |a ühtluspealkiri (MK)
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |d lepingu allakirjutamise aeg (K)
- |k vorm (lepingu lisade, protokollide puhul) (K)
- |l teose keel (*kasutada juhul, kui kirjeldatav teavik räägib mingist konkreetsest väljaandest või tõlkest mingisse keelde*) (MK)

NÄITED**630** 04 |aBeowulf**630** 04 |aPiibel. |pVana Testament. |pJoonat raamat**TEISED 6XX VÄLJAD**[Sisukord](#)Vt. [Liigitamine ja märksõnastamine ESTERis](#)**700 TÄIENDKIRJE - ISIKUNIMI (K)**[Sisukord](#)

Kontrollida nimepealdisi registrist. Võimalusel kasutada normitud nimekuju. Väljale 700 märgitakse kõik isikud (v.a. väljal [100](#) juba märgitud), kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena. Seotud väljadega [245](#), [505](#).

I indikaator

0 pealdise esimeseks elemendiks eesnimi

1 pealdise esimeseks elemendiks perekonnanimi

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje

Alamväljad

|a isiku nimi (MK)

|b numeratsioon (MK)

|c nimega seotud tiitlid ja muud sõnad (K)

|d daatumid (MK)

|e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

NÄITED**700** 1# |aKaarma, Jüri, |d1950-, |ekunstnik**700** 1# |aPääsuke, Johannes, |d1892-1918, |efotograaf**700** 1# |aLey, Richard von der, |ekirjastaja**700** 1# |aTundmatu kunstnik, |d16. saj.

710 TÄIENDKIRJE - KOLLEKTIIVI NIMI (K)**Sisukord**

Väljale 710 märgitakse kõik kollektiivautorid, kelle nimed esinevad kirjes vastutusandmetena. Seotud väljadega [245](#), [490](#) ja [505](#).

Vt. ka [Kollektiivide pealdised](#).

I indikaator

- 1 pealdise esimeseks elemendiks võimupiirkonna nimi
- 2 pealdise esimeseks elemendiks nimi otsejärjestuses / pärijärjestuses

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
- 2 analüütiline täiendkirje

Alamväljad

- |a kollektiivi nimi (MK)
- |b allüksuse või asutuse konverentsi nimi (K)
- |n asutuse konverentsi järjenumbr (K)
- |d asutuse konverentsi toimumise aeg (K)
- |c asutuse konverentsi toimumise koht (MK)
- |t teose pealkiri (MK)
NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel
- |n teose osa number (K)
- |p teose osa pealkiri (K)
- |e tegija funktsioon e. rollinimetus (K) **Kasuta** [Rollid täiendkirjetes](#)

NÄITED

710 2# |aParikas (fotoateljee ja kirjastus)

711 TÄIENDKIRJE - AJUTISE KOLLEKTIIVI NIMI (K)**Sisukord**

Ka näitused ja isiknäitused, viimaste puhul korratakse väljas [600](#) isiku nime

I indikaator

- 2 pealdise esimeseks elemendiks nimi pärijärjestuses

II indikaator

- # mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad
- 2 analüütiline täiendkirje

Alamväljad

|a ajutise kollektiivi nimi (MK)

|n järjenumbr (K)

|c toimumiskoht (MK)

|d toimumisaeg (MK)

|e allüksus (K)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

NÄITED**711** 2# |aEesti raamatuteaduse konverents|n(21 :|d2006 :|cTartu)**711** 2# |aESTO, ülemaailmsed Eesti päevad|n(7 :|d1996 :|cStockholm,
Tallinn)**711** 2# |aSoome-ugri kultuurikongress|n(5 :|d1936 :|cTallinn)**740 TÄIENDKIRJE - PEALKIRI (K)****Sisukord**

Vabama kasutusega väli täiendkirje tegemiseks pealkirjale.

Sagedasem kasutusala on *skipi* vajavatele pealkirjadele täiendkirjete tegemine, mis muidu on kirjes seda mittevõimaldavatel väljadel (näit. 246).

Kasutatakse kokkuleppeliselt ka muuks otstarbeks, nt. provenientsi märkimiseks isikukogude puhul, erinevate kogumite jms. moodustamiseks.

I indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

II indikaator

mitteanalüütiline täiendkirje või andmed puuduvad

2 analüütiline täiendkirje

Alamväljad|a Pealkiri ; Kokkuleppeline pealkiri või kogu nimetus **provenientsi** märkimise puhul (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa nimetus (K)

|5 raamatukogu siigel ja kohaviit **provenientsi** märkimise puhul (K)**NÄITED**

246 19 |aThe Godfather

740 4# |aThe Godfather

490 0# |a100 parimat fotot

740 0# |aSada parimat fotot

740 0# |aErnst Jürgensoni eksliibrisekogu

740 0# |aKonstantin Pätsi kogu. |5RR (R 9802)

752 TÄIENDKIRJE – HIERARHILINE KOHANIMI (K)

[Sisukord](#)

Kasutatakse siis, kui teose ilmumiskoht väljal [260](#) ei ole esitatud tänapäeval tuntud ja kasutataval kujul või kui on vaja koostada statistikat maakondade kaupa, samuti juhul, kui on vaja näidata ilmumiskohta hierarhias riigi, maakonnaga, provintsi, osariigiga.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a riik (K)

|b osariik, provints (MK)

|c maakond (K)

|d linn (MK)

|f linnaosa (K)

NÄITED

260 ## |aJurjev : |bKirjanduse sõbrad, |c1901 |e(Jurjev : |fT. Kukk)

752 ## |dTartu

260 ## |aLipsiae : |bapud Duck Bibliop., |c1769

752 ## |dLeipzig

752 ## |cHarjumaa |dViimsi

752 ## |aAustraalia |bUus-Lõuna-Wales |dSydney

770 LINK – PÕHIVÄLJAANDELT LISALE (K)

[Sisukord](#)

Vajadusel seotud väljaga [525](#)

I indikaator

0 kuvatakse märkus

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 525)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Lisa

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|c täpsustus (MK)

NB! kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks

|z ISBN (K)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

245 10 |aKirja ja raamatu ajalugu|h[Piltteavik] :|bslaidid /|c[fotograaf
Voldemar Thomson]

770 0# |tKirja ja raamatu ajalugu & Raamatukogud|wb12526526

772 LINK – LISALT PÕHIVÄLJAANDELE (K)**Sisukord**

Vajadusel seotud väljaga 580.

I indikaator

0 kuvatakse märkus

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 580)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Põhiväljaanne

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|c täpsustus (MK)

(kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)

|z ISBN (K)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

245 00 |aKirja ja raamatu ajalugu & Raamatukogud :|bvalguspiltides : [selgitav
tekst slaidide juurde] /|ckokku seadnud Fr. Puksov ; valguspildid
valmistanud Vold. Thomson

580 ## |aLisa väljaanded: Kirja ja raamatu ajalugu : slaidid [Piltteavik].

[Tartu], [192-?]

772 0# |tKirja ja raamatu ajalugu : slaidid|c(piltteavik)|wb35592965

773 LINK – OSALT TERVIKULE (VÄLJAANNE) (K)**Sisukord**

Nt gravüürialbumite sisu avamisel (bibliokirje on koostatud nii albumile kui üksikule gravüürile).

I indikaator

1 märkust ei kuvata

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Allikas

Alamväljad

|i selgitav tekst (K)

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|d ilmumisandmed (MK)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

245 10 |aB. Oxenstierna|h[Piltteavik] :|b[gravüür kogumikus] /|cL. Lepp

773 1# |iGravüür kogumikus: |aLepp, Lembit. |tTartu Ülikooli rektorid 1632-1710, 1802-1892, 1892-1918 = Rectores Universitatis Tartuensis. |d[Tartu, 1986?]|wb19953132

Põhiteos:

245 10 |aTartu Ülikooli rektorid 1632-1710, 1802-1892, 1892-1918 =|bRectores Universitatis Tartuensis /|c[Lembit Lepp]

245 10 |aPartie du jardin à Somel|h[Piltteavik] /|cSchlater del. ; Lith. de Schlater

773 1# |iLeht mapis: |tVues pittoresques de Somel et des alentours (en Livonie) / dessinées d'après nature et lithographiées par F. Schlater. |dDorpat, 1838|wb19954289

Põhiteos:

245 10 |aVues pittoresques de Somel et des alentours (en Livonie) /|cdessinées d'après nature et lithographiées par F. Schlater

245 10 |aRein ja Riina|h[Piltteavik] /|cHenno Arrak

773 1# |iIllustratsioonid raamatule: |aPukk, Holger, 1920-1997.|tRein ja Riina :
[jutustus].|dTallinn : Eesti Raamat, 1978|wb45638883

Põhiteos:

245 10 |aRein ja Riina :|b[jutustus] /|cHolger Pukk ; [illustreerinud Henno
Arrak]

776 LINK – TÄIENDAVALLE KANDJALE (K)

[Sisukord](#)

Seotud väljaga [530](#)

I indikaator

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 530)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Teine kandja

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|c täpsustus (MK)

(kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)

|z ISBN (K)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED

245 00 |aLõuna-Eesti maastikud|h[Piltteavik] :|breproduktsoonide mapp

530 ## |aIlmunud ka CD-ROMil

776 1# |tLõuna-Eesti maastikud|wb19042498

777 VÄLJA ANTUD KOOS (K)

[Sisukord](#)

Seotud väljaga 580. Nõutav vastastikune seos kirjete vahel.

I indikaator

1 märkust ei kuvata (märkus väljal 580)

II indikaator

kuvatekst kataloogis: Teine editsioon

Alamväljad

|a põhikirje pealdis (väljad 1XX) (MK)

|t teose pealkiri (MK)

NB! Alamväljal |t jätta pealkirja algusest ära artikkel

|c täpsustus (MK) (kasutatakse laadi üld- või erimäärangu märkimiseks)

|w kirje kontrollnumber (K)

NÄITED245 10 |aVenus et l'Amour|h[Piltteavik] /|cgravé d'après le dessein original de
F. Boucher par J. Daullé Graveur du Roy

580 ## |aPaarik gravüürile: Venus et les Graces au Bain

777 1# |tVenus et les Graces au Bain|c(piltteavik)|wb36750402

245 10 |aVenus et les Graces au Bain|h[Piltteavik] /|cDessine par F. Boucher et
gravé par J. Daullé graveur du Roi

580 ## |aPaarik gravüürile: Venus et l'Amour

777 1# |tVenus et l'Amour|c(piltteavik)|wb36750372

830 SEERIA TÄIENDKIRJE - ÜHTLUSPEALKIRI (K)[Sisukord](#)Kasutatakse siis, kui seeriapealkiri on esitatud väljal [490](#).**I indikaator**

määratlemata

II indikaator

0-9 järjestamisel mittearvestatavate sümbolite arv

Alamväljad

|a ühtluspealkiri (MK)

|n teose osa number (K)

|p teose osa pealkiri (K)

|v köite number (MK)

NÄITED

490 1# |a55 aastat hiljem =|a55 years later

830 #0 |a55 aastat hiljem

856 ELEKTROONILINE ASUKOHT JA JUURDEPÄÄS (K)**Sisukord****I indikaator** juurdepääsumeetod

- # informatsioon puudub
- 4 HTTP

II indikaator

- # informatsioon puudub ; digiarhiivide materjalid (*DIGAR, DEA, EEVA, TÜ digitaalarhiiv DSpace'is jt.*)
- 0 kirje on võrguväljaande kohta – *füüsilisel kandjal teaviku puhul ei kasutata*
- 1 kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on ilmunud ka võrguväljaandena
- 2 - kirje on füüsilisel kandjal teaviku kohta, mis on veebis kättesaadav mingi seotud asukoha kaudu (kirjastuse või organisatsiooni koduleht), dokumendi konkreetne asukoht täpsustamata
- väljal 856 esitatud asukoht on seotud kirjeldatud teavikuga (Artiklikirjed andmebaasis ISE)

Alamväljad

- |z märkus elektronkataloogis (K) **Kasuta** [Veebilinkide sõnastused](#)
- |u URL (K)
- |x kasutajale varjatud märkus (K)

NÄITED

- 856 4#** |zVAATA PILTI RR arhiivis DIGAR|u<http://www.digar.ee/id/nlib-digar/nlib-digar:252433>
- 856 41** |zVAATA PILTI|u<http://dSPACE.UT.EE/handle/10062/6130>

906 MÄRKUS TEOSE STAATUSE KOHTA ORBTEOSENA (K)**Sisukord**

Täidetakse ainult RB kirjetes hoolika otsingu tulemuste kaardistamiseks.

|d kontrolli kuupäev (aaaa-kk-pp)

|k teose staatust kontrollinud organisatsiooni tähis. Nt. RR

|o otsus. Kasutada alljärgnevat sõnastust:

- ORPHAN

- PARTIALLY ORPHAN

- NOT ORPHAN

|v viide/link OHIMI andmebaasi (<https://oami.europa.eu/orphanworks/>)

NÄITED

906 ## |oORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/...

906 ## |oNOT ORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/...

906 ## |oPARTIALLY ORPHAN|d2015-04-09|kRR|vhttps://oami.europa.eu/orphanworks/...

907 MÄRKUS DIGITEERIMISE KOHTA (K)[Sisukord](#)**Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|a märkus (K)

NÄITED

907 ## |a digiteeritud 2009:12 RR

907 ## |a digiteeritud 2009:06 KMAR

908 KEHTETU VEEBILINK (K)[Sisukord](#)

Kasutatakse kehtetute veebilinkide säilitamiseks (peamiselt) rahvusteaviku kirjetes. Kopeeritakse kehtetuks muutunud välja [856](#) sisu koos seal olevate alamväljadega

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|z märkus väljalt 856 (K)

|u URL (K)

|x märkus (K)

NÄITED

908 ## |zVAATA PILTI|uhttp://www.noortelaagrid.edu.ee/aktuaalset/Noortelaager_2005.pdf|xAddress ei kehti (10.03.2006)

996 INFO DIGIKOOPIA TELLIMISE KOHTA (K)**Sisukord**

Märge väljaandest digikooopia tellimise kohta (ka EOD). **NB!** Linki väljal 856 EOD jaoks enam ei kasutata.

Valitud lehekülgedest digikooopia tellimiseks on tähiseks *[raamatukogu siigel]*-digi. Nt. RR-digi.

Indikaatorid

määratlemata

Alamväljad

|a märge

NÄIDE

996 ## |aRR-eod

996 ## |aYY-eod

996 ## |aRR-digi

9XX INFO KIRJELDAJA KOHTA (K)**Sisukord****Indikaatorid**

määratlemata

Alamväljad

|e eelkirje tegija

|k kiirkirje tegija

|m märksõnastaja

|p kirje parandaja

|t täiskirje tegija

Alati lisada kirje loomise/muutmise aeg kuu täpsusega: AAAA-KK. Kirje muutmisel näidata alati ära, millist välja muudeti, milline väli lisati ja milline väli kustutati.

NÄITED

950 ## |kRBK katrin 2014-06 |tRBK leili 2014-07 |pNAO sirje 2014-08
(655,+600,-610)

951 ## |tyesoc triinu 2014-12

977 ## |kKMO kaie 2014-12 |tKMO kaie 2015-01

Vt. [Ühiste kirjete kasutamise kord](#)

LISA 1. NÄITED

Sisukord

Näide 1. TRÜKIGRAAFIKA

b37858208

KEEL	lat	KAT PÄEV	10.10.2008	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	m MONOGRAAFIA	RIIK	au Austria
ASUKOHT	YY	LAAD	I originaalkunst		

Leader #####nkm a22##### i 4500

007 ## kj bo

008 ## 081010s16uu au nnn | | knlat c

040 ## |aErTUR|best|cErTUR

100 1# |aSteen, Franciscus van der,|du.1625-1672,|ekunstnik

245 11 |a[Kristus ristil]|h[Piltteavik] /|cFran. van de Steen S.C.M. Sculptor ;
Nico. van Hoy delineauit ; Albertus Durerus ligneum fecit sculptile

260 ## |a[Viin],|c[16--]

300 ## |a1 tõmmis :|bvasegravüür ;|cj. 80,8 x 55,6 cm ; pl. 83,3 x 56,8 cm ; l.
95,5 x 70,6 cm500 ## |aPlaadil all: IVSSV SAC:Æ CÆS:Æ MAIESTATIS FERDINANDI III: EX
EIUSDEM ANTIQVARIO VIENNENSI. / Albertus Durerus ligneum fecit
sculptile / Nico: van Hoy delineauit. Franco van de Steen S.C.M:
Sculptor.

510 4# |aHollstein,|c6

600 04 |aJeesus Kristus

630 04 |aPiibel.|pUus Testament

650 #9 |aflaami

650 #9 |areproduktsioonid

655 #9 |aoriginaalgraafika

655 #9 |avasegravüür

653 #9 |a17. saj.

700 0# |aCorreggio,|cpseud.,|du.1489-1534,|ekunstnik

700 1# |aVan Hoy, Nikolaas,|d1631-1679,|ekunstnik

700 1# |aDürer, Albrecht,|d1471-1528,|ekunstnik

Näide 2. FOTO (võrgujuurdepääsuga)**Sisukord**

b36421716

KEEL	est	KAT PÄEV	01.03.2002	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	er
ASUKOHT	multi	LAAD	m FOTO		

Leader 00000nkmaa2200445zi 4500

006 ## m | c |

007 ## kh bo|

007 ## cr |n|||||

008 ## 020301s1928 er nnn | || i|est c

040 ## |aErTUR|best|cErTUR

245 00 |aWalter Freymanni doktoriväitekirja kaitsmine Tartu ülikooli aulas|h[Piltteavik]

260 ## |aTartu,|c1928

300 ## |a1 foto :|borig. ;|c8,5 x 13,7 cm

520 ## |aÜlemises kõnetoolis filosoofiateaduskonna dekaan Konstantin Ramul, laua ääres teaduskonna sekretär Peeter Tarvel

530 ## |aKättesaadav ka digiteerituna

545 ## |aFreymann, Walter (1883-1960), filosoof, Tartu ülikooli filosoofia eradotsent 1918-1939, hiljem professor Greifswaldis ja Jenas

600 14 |aFreymann, Walter,|d1883-1960,|eportreeritav

600 14 |aRamul, Konstantin,|d1879-1975,|eportreeritav

600 14 |aTarvel, Peeter,|d1894-1953,|eportreeritav

610 24 |aEesti Vabariigi Tartu Ülikool

650 #9 |aõppejõud

650 #9 |afilosoofid

650 #9 |apsühholoogid

650 #9 |aajaloolased

650 #9 |aruumikujundus

650 #9 |aaulad

651 #9 |aEesti

651 #9 |aTartu

653 #9 |a1920-ndad

653 #9 |a20. saj. 1. pool

655 #9 |afotod

655 #9 |aportreefotod

655 #9 |aportreed

655 #9 |agrupiportreed

655 #9 |akohavaated

856 4# |zVAATA PILTI|uhttp://hdl.handle.net/10062/22911

Näide 3. JOONISTUS (võrgujuurdepääsuga)**Sisukord**

b36477321

KEEL	ger	KAT PÄEV	29.12.2005	KIRJE LIIK	----
SKIP	4	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	multi	LAAD	l originaalkunst		

Leader #####nkmaa22#####zi 4500

006 ## m | c |

007 ## kd |o

007 ## cr |n|||||

008 ## 051229s1809 er nnn | | knger c

040 ## |aErTUR|best|cErTUR

100 1# |aKrause, Johann Wilhelm,|d1757-1828,|ekunstnik

245 14 |aDas Amphitheater zu Pola in Istrien|h[Piltteavik] /|cgez. v. Prof. Krause ; nach Cassas

246 13 |iEestikeelne pealkiri:|aPula amfiteatri varemed

260 ## |a[Dorpat],|c1809

300 ## |a1 joonistus :|btušš ;|cj. 58,6 x 88,6 cm ; l. 62 x 91,7 cm

500 ## |aAll keskel pealkiri ja selgitus: ... nach Cassas gez. v. Prof. Krause; all vasakul: Acc. 13635

534 ## |pKoopia raamatust:|aCassas, Louis-François.|tVoyage pittoresque et historique de l'Istrie et de la Dalmatie,|cParis, 1802.|nP. 16.

510 4# |aH. Hiiop, J. Maiste, K. Polli, M. Raisma. Johann Wilhelm Krause 1757-1828. Kataloog 1,|c256

530 ## |aKättesaadav ka digiteerituna

651 #4 |aHorvaatia

655 #4 |akohavaated

655 #4 |alinnavaated

650 #9 |aamfiteatrid

650 #9 |abaltisaksa

650 #9 |akunst

655 #9 |akoopiad

655 #9 |ajoonistus

655 #9 |atušijoonistus

653 #9 |a19. saj.

653 #9 |a1800-ndad

752 ## |dTartu

700 1# |aCassas, Louis-François,|d1756-1827,|ekunstnik

856 4# |zVAATA PILTI|uhttp://hdl.handle.net/10062/23981

NÄIDE 4. POSTKAART (võrgujuurdepääsuga) UUS!**Sisukord**

b24595184

KEEL	ger	KAT PÄEV	10.02.2009	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	er Estonia
ASUKOHT	multi	LAAD	s Piltrükis		

Leader #####nkm a22##### i 4500

006 m | c |

007 kp ao

007 cr |n|||||

008 090210s191u er | | i|ger

040 ## |aErRR|best|cErRR

041 0# |ager|aest

245 00 |aReval|h[Piltteavik] :|bEestnisches Theater Estonia = Tallinn : Eesti teater Estonia /|c[foto:] Parikas

246 11 |aTallinn : Eesti teater Estonia|h[Piltteavik]

260 ## |aReval :|bParikas,|c[191-?]|e(Charlottenburg :|fO. Felsing)

300 ## |a1 postkaart :|bühevärv. ;|c9 x 13,9 cm

533 ## |aElektrooniline reproduktsioon.|bTallinn :|cEesti Rahvusraamatukogu,|d2009

610 24 |aEstonia (teater)

651 #9 |aEesti

651 #9 |aTallinn

653 #9 |a20. saj. 1. pool

655 #9 |apostkaardid

752 ## |dTallinn

710 2# |aParikas (fotoateljee ja kirjastus)

856 4# |uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:57067|zVAATA PILTI RR arhiivis DIGAR

NÄIDE 5: PLAKAT UUS!**Sisukord**

b44997619

KEEL	est	KAT PÄEV	03.09.2015	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	m MONOGR.	RIIK	err Estonia S.S.R.
ASUKOHT	rr	LAAD	s Pilttrükis		

Leader #####nkm a22##### i 4500

007 kk co

008 150903s1971 err||| | | i|est

040 ## |aErRR|best|cErRR

072 #7 |a624|2udkrb

100 1# |aMäger, Arno,|d1942-,|ekunstnik

245 10 |aNoored!|h[Piltteavik] /|ckunstnik A. Mäger ; kunstiline toimetaja J. Nikkarinen

260 ## |aTallinn :|bEesti Raamat,|c1971|e(Tallinn :|fOktoober)

300 ## |a1 plakat :|bvärv. ;|c81 x 57 cm

650 #9 |aehitus

650 #9 |aehitustöölised

650 #9 |aharidus

650 #9 |akutseharidus

651 #9 |aEesti

653 #9 |a1970-ndad

655 #9 |aplakatid

700 1# |aNikkarinen, Juho,|d1937-1979,|etoimetaja

NÄIDE 6: PLAKAT (võrgujuurdepääsuga) UUS!**Sisukord**

b45094068

KEEL	est	KAT PÄEV	05.10.2015	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	k URL MONOGR.	RIIK	err Estonia S.S.R.
ASUKOHT	multi	LAAD	s Pilttrükis		

Leader #####nkm a22##### i 4500
006 m | c |
007 kk co
007 cr |n|||||
008 151005s1980 err||| | | i|est
024 1# |aMB-02700
040 ## |aErRR|best|cErRR
072 #7 34|2udkrb
100 1# |aSaldre, Alfred,|d1923-2008,|ekunstnik
245 10 |a7. oktoober - NSV Liidu konstitutsiooni päev|h[Pilteavik] /|ckunstnik
A. Saldre ; toimetaja R. Järvi
260 ## |aTallinn :|bEesti Raamat,|c1980|e(Tallinn :|fOktoober)
300 ## |a1 plakat :|bvärv. ;|c87 x 58 cm
533 ## |aElektrooniline reproduktsioon.|bTallinn :|cEesti
Rahvusraamatukogu,|d2016
650 #9 |apõhiseadused
651 #9 |aEesti
651 #9 |aNSV Liit
653 #9 |a1980-ndad
655 #9 |aplakatid
700 1# |aJärvi, Raivo,|d1954-2012,|etoimetaja
856 4# |uhttp://www.digar.ee/id/nlib-digar:276792|zVAATA PILTI RR arhiivis
DIGAR (ligipääs **ainult autoriseeritud töökohtadel**: RR, TÜR)

NÄIDE 7: RAAMATUILLUSTRATSIOON UUS!**Sisukord**

b45638883

KEEL	est	KAT PÄEV	14.04.2016	KIRJE LIIK	----
SKIP	0	BIB TASE	m MONOGR.	RIIK	err Estonia S.S.R.
ASUKOHT	rr	LAAD	l Originaalkunst		

Leader #####nkm a22##### i 4500
007 kd co
008 160101s1977 err||| | | a|est
040 ## |aErRR|best|cErRR
100 1# |aArrak, Henno,|d1930-,|ekunstnik
245 10 |aRein ja Riina|h[Piltteavik] /|cHenno Arrak
260 ## |a[Tallinn],|c1977
300 ## |a10 illustratsiooni :|bakvarell, tušš ;|c21 x 13 cm
650 #9 |araamatuillustratsioon
650 #9 |aeesti
655 #9 |aillustratsioonid
700 12 |aPukk, Holger,|d1920-1997.|tRein ja Riina
740 0# |aRein ja Riina : illustratsioonid
773 1# |iIllustratsioonid raamatule:|aPukk, Holger, 1920-1997.|tRein ja Riina :
[jutustus].|dTallinn : Eesti Raamat, 1978|wb45638883